

Forrás

10. évf. 9. szám.
2013. nov. 24.

a b i a i e g y h á z k ö z s é g h í r l e v e l e

Krisztus király

„Az én országom nem ebből a világból való. Ha ebből a világból volna országom, harcra kelnének szolgálaim, hogy ne kerüljek a zsidók kezére. De az én országom nem innen való.” Pilátus közbeszólt: „Tehát király vagy?” „Te mondd, hogy király vagyok – mondta Jézus. – Arra születtem, s azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat szavamra.”

A katonák töviskoszorút fontak, a fejére tették, és bíborszínű köntöst adtak rá. Aztán elé járultak, és így gúnyolták: „Üdvözlégy, zsidók királya!”

A magyarságnak egyedülállóan misztikus kapcsolata volt a királlyal. Bár a király volt a legfőbb ura, mégis tegezte: Fenséges királyom, életem kezedbe ajánlom. Ez a misztikus kapcsolat köt össze Jézussal is, hozzá is tegező viszonyban imádkozunk. De egyedülállóan misztikus kapcsolatunk van a királyság legfőbb jelképével, a koronával, a Szent Koronával is. Csak azt ismerjük el felkent királynak, akinek a homlokát a Szent Korona érintette. Királyaink pedig nem saját jogon uralkodtak, hanem a nemzet egységét jelképező Szent Korona, a Sacra Corona által rájuk ruházott hatalom nevében.

A Szent Koronát az esztergomi érsek helyezte a király fejére, jelezve az uralkodói hatalom szakrális eredetét.

A korona jelképe a mindennapi be-szédnek is része lett, igévé vált. Egy feladat sikeres befejezését így szoktuk emlegetni: megkoronázta teljesítményét. Egy életmű sikeres lezárását az életmű megkoronázásának nevezzük.

Nekünk, magyaroknak van még egy szent titkunk. Szent Koronánkat, és vele együtt országunkat államalapító Szent István királyunk halála előtt Jézus édesanyjának, Szűz Máriának ajánlotta fel. Micsoda koronázás! Nem az érsek helyezi a koronát a király fejére, hanem szent királyunk ajánlja fel ezt a koronát Szűz Máriának, talán nem szentségtörő a kifejezés, helyezi a Szent Koronát Szűz Mária fejére. És ez a Szent Korona díszíti Ferenc pápánk misekönyvének borítóját is!

A Magyar Királyság megszűnt, megszűnt a Szent Korona mint jogforrás. Örök királyunk, Krisztus Király azonban eljön, hogy földi életművét, a megváltást megkoronázza. Az egyházi év megkoronázásaként az utolsó vasárnapon ünnepeljük Krisztus királyságát. Ezt a második eljövettel olyan szépen írja le Szent Máté, hogy ebből egy szót elvenni nem lehet, egy mondatot hozzátenni nem szabad.

„Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket

egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. Aztán így szól a király a jobbján állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogathattunk volna? A király így felel: Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem

tettétek. Ezután a balján állókhoz is szól: Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült. Mert éhes voltam, s nem adtatok ennem. Szomjas voltam, s nem adtatok innom. Idegen voltam, s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek el meglátogatni. Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálótokra? Erre majd ezt feleli: Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek. Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.”

Laudetur...

K.G.

Létra menny és föld között oltáregyleti kirándulás Érden

Szeptember elején egy „véletlen” kapcsán elkísértem egy csoportot Érdre hagyományos évi egynapos zárándoklatukra, ahol többek között betértünk a ciszterci nővérek Regina Mundi apátságába. Mosolygós nővér fogadott bennünket, és mutatta be a monostort, az életüket. Teljesen magával ragadott az a derűvel teli földöntúli kisugárzás, amely a helyből és ebből a nővérből áradt. Csak álltam, hallgattam és néztem őt. Egy gondolat szólt bennem szüntelen: Ezt meg kell mutatnom a társaimnak! Mert minden, amit ott láttam, hallottam, ÜZENET. A történetek, az épület, a csend, a jelképek, a derű, a mosoly... minden. Üzeni, hogy ha életed középpontjában az Isten áll, minden a helyére kerül, kívül-belül, és minden könnyebb. És itt érezheted, kézzelfogható volt az, hogy ez nem nagy szavakból álló frázis, hanem IGAZSÁG, örök igazság.

Napokig a hatása alatt voltam. Akinek tudtam, megállíthatatlanul áradoztam erről a helyről. Aztán a társaim, a Szent Anna Oltáregylet elé álltam, megosztattam valamit abból, amit ott tapasztaltam, és eleget téve a szívemben megszólalt hívásnak november elején mi is eljutottunk együtt Érdre. Külön ajándék volt, hogy mindenki el tudott jönni, és hogy Péter atya áldásával indulhattunk útnak.

Ugyanaz a mosolygós nővér fogadott bennünket, ugyanolyan derűvel és örömmel. Elmesélte nekünk is a rend újraalapításának történetét; hogy a szétszórtság ellenére is együtt tudtak maradni, és különösképpen nem is bántották őket; hogy hogyan épült fel ez az monostor; megmutatta, hogyan telnek a hétköznapiak: ora et labora – imádság és munka. Teljesen önellátóak, földet művelnek, gyümölcsöst gondoznak, veteményt ápolnak és amihez kikerülhe-

tetlenül a pénz, azt a lelkigyakorlatos ház fenntartásából teremtik elő, ahol maguk főznek, gondoskodnak az otlévökről. Reggel 4-től este 9-ig tart a napjuk, ahol munka és imádság teljesen harmóniában van. Nagyon szigorúan követik Szent Benedek reguláját napjuk minden tevékenységében. A ciszterci nővérek rendje monasztikus rend, azaz nem apostolkodnak, nem tanítanak, nem gyógyítanak. Ők imádkoznak, szüntelenül imádkoznak. Értünk, helyettünk, az emberekért, a világért. Nagyon nagy feladat és munka ez is.

Számomra csodálatos érzés tudni azt, hogy itt értem is imádkoznak. Ha kérem, ha nem. Mert kérni is lehet, elég egy telefonhívás. Olyan ez, mint a háló az akrobaták alatt. Ezek a nővérek tartják a hálót alattunk.

Együttlétünket az érdi-ófalui Szent Mihály-templomban fejeztük be szokásos közös zsolozsmánkkal. Olyan szépen zengett az ima abban a szépen felújított templomban... A templom kertjében nyugszik Bog-

ner Mária Margit, akinek boldoggá avatásáért minden vasárnap közösen imádkozunk a szentmisében. A sírjánál mondott közös fohással és a várva várt csoportképünk elkészítésével zárult kirándulásunk, melynek során megtapasztalhattuk, milyen is Isten jelenlétében élni.

Balázsne Böbe

Alapítványi hírek

A Biai Szent Anna Karitatív Alapítvány köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a 2012-es évi jövedelemadójuk 1%-át alapítványunknak felajánlották. 360 254 Ft-ot utaltak át számlánkra. Ezt az összeget - a céloknak megfelelően- egyházközségünkre, programjainkra fordítjuk.

Az év elején megjelenő Forrásban részletesen beszámolunk tevékenységünkről.

Köszönettel:

Az Alapítvány Kuratóriuma

Felelős kiadó: a Biai Egyházközség Képviselő-testülete
Szerkesztőbizottság: Géczy Árpád,
dr. Kerkovits Gábor, Nánási Tamás, Szalai Péter
E-mail: biaiplebania@gmail.com www.biaikatolikus.hu

Dulánszky Nándor székesfehérvári, majd pécsi püspöknek mi köze van Biához?

Dulánszky Nándor (Esztergom, 1829. okt. 15. – Pécs, 1896. jan. 24.) édesapja, Dulánszky József, a gróf Sándor család gazdasztje volt, 1838-ban már Bián „rationista comitis”, 1840-ben számtartó, 1843-ban tiszttartó. Nem tudjuk pontosan, mikor helyezték át édesapját a biai uradalomba, de három testvére 1838-, 1840- és 1843-ban Bián született.

A székesfehérvári egyházmegye honlapján és a Katolikus lexikonban olvasható életrajza szerint Budán végezte a gimnáziumot, majd már az esztergomi főegyházmegye papnövendékeként Pozsonyban és Nagyszombatban tanult tovább. 1850-ben a bécsi Pázmáneum növendéke, szintén Bécsben szentelték pappá 1853. augusztus 7-én. Rövid ideig káplán Óbudán, majd az Augustineumban tanult és a teológia doktora lett.

Címzetes apáti és püspöki címek után 1875 júniusában kapta meg székesfehérvári megyéspüspöki kinevezését, székét a pápai megerősítés után a téli hónapokban foglalta el. Alig másfél éves fehérvári működése után 1877. július 1-jén már pécsi megyéspüspökké nevezték ki.

Nevéhez fűződik a pécsi székesegyház restaurálása, a papnevelde újjászervezése és épületének kibővítése, székesegyházi énekiskola alapítása, a tanítóképzés rendezése, a líceumi nyomda korszerűsítése, egyházmegyei alapítványi hivatal létrehívása, öt – más források szerint tíz – leányiskola alapítása. Egyetemi tanári működése idején latin nyelvű dogmatikajegyzetet írt, szerkesztője volt a Religio című folyóiratnak. Több egyesület, egyebek között egy erdélyi katolikus kiadói egyesület vagy az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja is volt.

Dulánszky Nándor gyermek- és serdülőkorának legalább tíz-tizenkét évét tölthette el Bián, a család körében (bár a

budai gimnáziumi években ez már csak a szünidőt jelentette). Bián született testvérei Pécsre kerültek, Adolf József (1838) öccse 1884-ben püspöki uradalmi igazgató volt. Húga, Mária Anna Jozefa (1840) Nándor püspök halála után alapítványt tett egy Bián létrehozandó leányiskola javára, amely Dulánszky Nándor nevét viselje - az alapítvány vagyonának kezelését a székesfehérvári püspökre bízta. Ez a tény hívta fel a figyelmet a püspök személyére és a családra. Az alapítvány vagyona ugyanis az I. világháború után elértéktelenedett, az 1924. június 13-i viharforgatagban a mai Bajcsy-Zsilinszky (akkor Szent Anna vagy Plébánia utca) és (az akkor még nem létező) Hunyadi utca sarkán álló lelkészlakás/paplak rommá lett. Ebben a szükséghelyzetben Prohászka Ottokár a Sándor–Metternich uradalom egykori, a vasúti közlekedés miatt vendégkörét veszített nagykocsmáját vásárolta meg a biai egyházközség lelki gondozását ellátó

papok számára plébániaépületnek – ebből az alapítványi vagyomból.

Dulánszky Nándor és testvérei életük legfogékonyabb éveiket élték Bián. D. Mária biztosan törődött szülőfalujával a távolból is, az alapítványtevés tanúskodik erről, de Nán-

dor püspöknek sem lehetett ez ellenére.

[Fontosabb források: Bárdossy Péter: *Családfa Biatorbágy; Historia Domus; Katolikus lexikon; szfvar.katolikus.hu*]

Palovics Lajos

Gondolatok a „hit évének” zárásaként... Ha találkozol egy hitetlennel...

Él közöttünk egy ember, kinek ifjúságát a háború határozta meg, és talán ezért is hallotta meg Jézus hívó szavát. Őt úgy hívják: XVI. Benedek emerítus pápa. Egész életével hitét és egyházát szolgálta. A gondolat, hogy legyen 2012/2013. a „HIT ÉVE” – egy olyan útra állította Szentatyánk Anyaszentegyházunkat, amely igen termékeny gondolatokat és cselekedeteket indított el a világban. A hit kapujának kitérása a „hitetlen világ felé”, ami arra indít minden hívőt, hogy forduljon embertársai felé, mert a hit, a hit megélése ma már nem csak az egyén mindennapi valóságának, hanem közösségének dolga lett. Joggal tehetjük fel/teheted fel a kérdést ezek után: „Hogyan beszéljünk azokkal, akik nem tudnak „keresztényül?” Nem is olyan régen olvastam a Magyar Kurír hasábjain (2013.09.12.) melyben „Ferenc pápa gyakran hangsúlyozza a nem hívőkkel folytatott párbeszéd fontosságát. Az evangelizáció új módszere nem a meggyőzés, hanem a meghallgatás.”

Tényleg hogyan beszéljek egy hitetlennel? Ugye, hogy nem egyszerű kérdés! Ki tanít meg erre? Mit tegyek?

„A Barna amerikai vallásszociológiai kutatócsoport felmérése szerint a templomba nem járó felnőtteknek mindössze 4%-a megy el egy ismerős meghívására a templomba; 23% azoknak az aránya, akiket hívnak, de nem mennek el, és 73% azoké, akiket senki sem hív. Vajon miért nem működik a meghívásos modell? Mary Schaller, egy

párbeszédre szakosodott evangelizációs szolgálat vezetője mondja el tapasztalatait.

Schaller szerint az egyik ok, hogy sok keresztény csak keresztény körökben mozog, és alig van mély kapcsolata kívülállókkal. A másik, hogy ha van is kapcsolatunk más felfogású emberekkel, sokszor nem tudunk, vagy nem merünk velük személyes, lelki témákról vagy Istenről beszélni. Ezért inkább elhívjuk a templomba – ám ez olyan, mint csók az első randevú előtt. Az illető joggal mondhatja: „ha nem szántál időt arra, hogy megismerj, miért mennék veled a templomba?” Sokakat pedig keresztényekkel kapcsolatos rossz tapasztalataik, Isten iránti haragjuk vagy megválaszolatlan kérdéseik tartanak távol a templomtól.

A posztmodern kereső ember, mielőtt templomba menne, meg akarja beszélni a kérdéseit, mégpedig olyanokkal, akikben bízunk, s akik tisztelettel meghallgatják. Ha nem hívő beszélgetőtársunk érzi, hogy bízhat bennünk és fontos a számunkra, idővel megnyílik és fokozatosan Istenhez is közelebb jut – mutat rá M. Schaller, megjegyezve, hogy a keresztény embernek ebben is Jézust érdemes követnie.

Mit tett Jézus? 1. Észrevette az embereket. 2. Imádkozott értük. 3. Meghallgatta őket. 4. Kérdezett tőlük. 5. Szerette őket. 6. Szeretettel fogadta őket. 7. Értékes beszélgetéseket kezdeményezett. 8. Szolgált azoknak, akik vele tartottak. 9. Elmondta nekik Isten Országának örömhírét.

Vagyis: beszéljünk kevesebbet és hallgassunk többet! Rengetegen vágnak rá, hogy valaki meghallgassa őket – de arra nem, hogy vallási érvelést zúdítson rájuk. Az egyház új evangelizációs módszere nem a beszéd, hanem a meghallgatás. Ha mindjárt mondani kezdjük a magunkét, a másik védekezni kezd. Ha viszont szerető figyelemmel meghallgatjuk, megnyílik arra is, amit mi szeretnénk elmondani. És merjünk „szent kíváncsisággal”, azaz őszinte érdeklődéssel kérdezni! A Szentlélek sugallta kérdések párbeszédre hívnak, ajtókat nyitogatnak.

Élhetünk az online kommunikáció lehetőségével is, amely kényelmes, rugalmas,

anonim. Segíthet a párbeszéd elindulásában, ám nem elégíti ki az ember személyes kapcsolatokra irányuló vágyát. Az ember Istennel és az emberekkel megélt mély, személyes találkozásra teremtetett – idézi a szakembert a barna.org internetes portál.

Hiszem és vallom, hogy amit emeritus pápánk elindított, azt Ferenc pápa a mindennapi hitünket megélt termékeny cselekvő gondolatai által gyakorlattá váltja életünkben. Ehhez kérjük mindennapi imánkban a Szentlélek hathatós segítségét, hiszen ez közös feladatunk.

Lányi István

Bibliai rejtvény

Krisztus Király

Az egyházi év utolsó hónapjában az ismert Jézus-énekből idézünk egy sort – hiányosan. A feladat: ki kell egészíteni!

Édes terhe föllázadt szellem, trónját, de híven, Jézus mi

A megfejtést névvel ellátva a sekrestyében adják le december 8-ig! A helyes megfejtők között értékes könyvet sorsolunk ki a Szent Anna Alapítvány támogatásával. Az előző szám helyes megfejtése Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis

NAPTÁR

– A szentmise minden vasárnap 8-kor és fél 10-kor kezdődik, a novemberi hétköznapiokon kedden és pénteken este 6-kor

– Kedden este szentségimádás van a templomban egyházközségünkért és hazánkért.

– A templomi énekkar csütörtökönként 18 órákor próbál a plébánián.

– A gyerekkórus próbái péntekenként 17 órákor kezdődnek a plébánián

– Fogadóórák időpontjai: hétfő: 15–18.30; kedd: 16–17.30; péntek: 16–17.30

– Az énekkar koncertje: november 24-én, este 6 órákor lesz.

A roraték időpontjai: kedd és péntek: 6.00 (a roraték után a gyerekeket reggelivel várjuk a plébánián)

Készüljünk a szentmisére!

A szentmisék olvasmányai

	Olvasmány	Szentlecke	Evangelium
Nov.25..	2Sám 5,1-3	Kol 1,12-20	Lk 23,35-43
Dec. 1.	Iz 2,1-5	Róm 13,11-14	Mt 24,37-44
Dec. 8	Iz 11,1-10;	Róm 15,4-9	Mt 3,1-12
Dec. 15.	Iz 35,1-6a.10	Jak 5,7-10	Mt 11,2-11